

Пояснювальна записка

Робочий навчальний план Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (далі НЕНЦ) на 2025-2026 навчальний рік складений згідно вимог законів України "Про освіту", "Про позашкільну освіту", Постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 року № 433 «Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад», Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти в науки України від 11 серпня 2004 р. № 651 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2004 р. № 1036/9635. В новому 2025-2026 навчальному році орієнтир на основні нормативні документи: Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 18 липня 2025 року №21/08-624 «Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2025/2026 навчальному році», Постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 2025 року № 872 «Про Єдину державну електронну базу з питань освіти», Наказ Державної служби якості освіти України від 08 липня 2025 року № 01-10/396 «Про методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти та проведення самооцінювання освітніх і управлінських процесів у закладах позашкільної освіти», Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 07 липня 2025 року № 21/08-586 «Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби в системі освіти України у 2025/2026 навчальному році», Постанова Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 року № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми», Лист Міністерства освіти і науки України від 29 травня 2025 року № 1/11233-25 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2025/2026 року», Лист Міністерства освіти і науки України від 25 квітня 2025 року № 1/8282-25 «Про посилення заходів безпеки»

- Інструкція з охорони праці про порядок дій персоналу при виявленні предмета, схожого на вибуховий пристрій
- Дії під час виявлення небезпечного предмету та нападу на заклад освіти

Рекомендації Міністерства освіти і науки України «Укриття для закладів освіти «Моя Фортеця», Лист Міністерства освіти і науки України від 27 жовтня 2023 року № 1/16742-23 «Про застосування державної мови у сфері освіти», Рекомендації Уповноваженого із захисту державної мови щодо норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та Кодексу України про адміністративні правопорушення, які стосуються обов'язкового застосування державної мови у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій державної і комунальної форм власності, Лист Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 16 серпня 2023 року №21/08-1330 «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти», Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 року № 301-р «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти», Положення про атестацію педагогічних працівників (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 09 вересня 2022 року № 805)», Лист Міністерства освіти і науки України від 29 березня 2022 року № 1/3737-22 «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні», Лист Міністерства освіти і науки України від 26.07.2022 № 1/8462-22 «Про оптимізацію виконання заходів з підготовки закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану», Лист Міністерства освіти і науки України від 15.06.2022 № 1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами», Інструктивно-методичні матеріали щодо порядку підготовки закладу освіти до нового навчального року та опалювального сезону з питань цивільного захисту, охорони праці та безпеки життєдіяльності (Лист Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2022 року № 1/7707-22), Методичні рекомендації щодо організації роботи сайту закладу освіти (із фокусом на повагу прав людини в онлайн-просторі) (Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 4 червня 2020 року №22.1/10-1154).

Тривалість навчального року у закладах освіти встановлюється спеціальними законами. У разі встановлення заборони учасникам освітнього процесу відвідувати заклади освіти, тимчасово, на період здійснення заходів щодо запобігання виникненню та поширенню вірусних захворювань, передбачених карантинном, на період воєного стану в Україні, встановленим Кабінетом Міністрів України, дата початку та/або закінчення відповідного навчального року (років) визначається Кабінетом Міністрів України (згідно п.11 розділу XII Закону України "Про освіту"). У 2025-2026 навчальному році буде організовано роботу понад 40 навчальних груп 30 профілів, за очною, змішаною, дистанційною, заочною формою, із загальним наповненням до 400 вихованців різного віку, трьох напрямів еколого-натуралістичного та одного художньо-естетичного.

У 2025-2026 навчальному році чинними є такі навчальні програми з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку, за якими буде здійснюватися освітній процес: розміщені на сайті Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді https://nenc.gov.ua/?page_id=834

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (Лист Міністерства освіти і науки України №1/11- 99 від 10. 01. 2020) Навчальні програми з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку: еколого-біологічний профіль [збірник /за загальною редакцією доктора педагогічних наук В.В.Вербицького]. –К.: НЕНЦ, 2020.- 178 с.

Схвалено для використання в закладах позашкільної освіти (Лист ІЗМО від 03.03.2020 № 22.1/12-Г-150); витяг з протоколу засідання науково-методичної комісії з позашкільної освіти науково-методичної ради з питань освіти МОН України від 12.02.2020 №1).

Навчальні програми з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку: еколого-біологічний профіль [збірник /за загальною редакцією доктора педагогічних наук В.В.Вербицького]. –К.: НЕНЦ, 2020. – с. 100.

Схвалено педагогічною радою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (витяг з протоколу засідання педагогічної ради № 2 від 28 травня 2021 р.)

Навчальні програми з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку: агробіологічний профіль, еколого-біологічний профіль, навчальні програми для Природничої школи учнівської молоді [збірник /за загальною редакцією доктора педагогічних наук В.В. Вербицького]. – К.: НЕНЦ, 2021. – 256 с.

Схвалено педагогічною радою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (витяг з протоколу засідання педагогічної ради № 3 від 27 травня 2022 р.)

Навчальні програми з позашкільної освіти. Еколого-натуралістичний напрям. Гідрологія. Гідробіологія. Аквакультура [збірник /за загальною редакцією доктора педагогічних наук В.В.Вербицького]. – К.: НЕНЦ, 2022.- 106 с.

Схвалено педагогічною радою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (витяг з протоколу засідання педагогічної ради № 2 від 15 травня 2023 р.)

Навчальні програми з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку: еколого-біологічний профіль [збірник /за загальною редакцією доктора педагогічних наук В.В. Вербицького]. – К.: НЕНЦ, 2023.- 136 с.

Схвалено педагогічною радою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (витяг з протоколу засідання педагогічної ради № 2 від 15 травня 2023 р.)

Навчальні програми з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку: агробіологічний профіль [збірник /за загальною редакцією доктора педагогічних наук В.В.Вербицького]. – К.: НЕНЦ, 2023.- 185 с.

Схвалено педагогічною радою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (витяг з протоколу засідання педагогічної ради № 2 від 15 травня 2023 р.)

Наскрізна навчальна програма з позашкільної освіти екологонатуралістичного напрямку «Захист довкілля в умовах воєнних дій»

Схвалено педагогічною радою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (витяг з протоколу засідання педагогічної ради № 2 від 15 травня 2023 р.)

Наскрізна навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Безпечне водокористування»

Схвалено педагогічною радою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (витяг з протоколу засідання педагогічної ради № 2 від 15 травня 2023 р.)

Наскрізна навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Охорона природи».

Схвалено вченою радою Інституту проблем виховання НАПН України (протокол № 6 від 5 червня 2023 р.)

Наскрізна навчальна програма з позашкільної освіти оздоровчого напрямку «Основи безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій».

Навчальні програми з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку: еколого-біологічний профіль, агробіологічний профіль [збірник /за загальною редакцією доктора педагогічних наук В.В. Вербицького]. – К.: НЕНЦ, 2024. - 311 с. (Схвалено педагогічною радою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (витяг з протоколу засідання педагогічної ради № 3 від 30 травня 2024 р.) Навчальні програми з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку: еколого-біологічний профіль, агробіологічний профіль [збірник /за загальною редакцією доктора педагогічних наук В.В. Вербицького]. – К.: НЕНЦ, 2025. (Схвалено педагогічною радою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (витяг з протоколу засідання педагогічної ради № 3 від 26 серпня 2025 р.)

- програми початкового рівня: «Юні охоронці природи», «Юні рослинники», «Юні квітникарі», «Юні виноградарі», «Основи гідробіології», «Природа рідного краю», «Юні флористи», «Екологічний театр», «Рослинна символіка України», «Юні садівники»;

- програми основного рівня: «Юні голубівники», «Декоративне птахівництво», «Основи кінології», «Основи фенології», «Горщечкові рослини», «Фотонатуралісти», «Фотоекологи», «Дитячий екологічний рух», «Основи експериментальної мікробіології», «Юні натуралісти – дослідники», «Ландшафтний дизайн з елементами комп'ютерного проектування», «Відповідальне споживання», «Юні підприємці», «Юні орнітологи», «Присадибне господарство», «Флористика та фітодизайн інтер'єру», «Фітодизайн», «Юні рослинники», «Юні овочівники», «Лікарські рослини», «Юні генетики-селекціонери», «Юні ботаніки», «Юні фізіологи рослин», «Юні зоологи», «Юні агрохіміки», «Юні виноградарі», «Основи екологічного моніторингу», «Юні бджолярі», «Юні лісівники», «Юні дослідники біорізноманіття», «Дитина і охорона довкілля», «Юні квітникарі», «Юні охоронці природи», «Юні екологи», «Юні кінологи», «Птахівництво з основами ветеринарії та зоогієни», «Основи гідробіології», «Юні акваріумісти», «Біологія людини», «Юні валеологи», «Юні цитологи», «Основи інформаційних технологій», «Різьблення по дереву», «Образотворче мистецтво», «Бісероплетіння», «Гончарик», «Аплікація соломкою», «Народна творчість»;

- програми вищого рівня: «Основи екологічної біохімії», «Біологія рослин», «Основи експериментальної мікробіології», «Неорганічна хімія», «Юний хімік», «Прикладна зоологія», «Біологія тварин з основами екології», «Основи фізіології людини», «Юний дослідник», «Юні дослідники біорізноманіття», «Юні натуралісти – дослідники», «Основи ветеринарної медицини», «Юні орнітологи», «Фотонатуралісти», «Основи біології», «Основи біохімії», «Основи генетики».

Мова навчання – українська.

Діятимуть творчі учнівські об'єднання: Позашкільний природничий ліцей, Природнича школа учнівської молоді, наукове товариство учнів «Ерудит».

Упродовж 2025-2026 навчального року в період з 1 вересня 2025 р. до 1 вересня 2026 р., на базі Всеукраїнського профільного табору "Юннат", Школи народних ремесел (простір для розвитку), лабораторії гідробіології, відділу біології, лабораторії квітництва, відділу екології, кімнати моралі за окремими навчальними планами і програмами, проводитимуться освітні заходи для дітей з малозабезпечених і багатодітних сімей та учнів з особливими освітніми потребами, дітей внутрішньо переміщених осіб, переселенців. Буде організовано в канікулярний період табір денного перебування на території НЕНЦ "Незабутні враження". Навчальна, педагогічна і польова практика, дослідницька робота учнівської і студентської молоді буде здійснюватись на навчально-дослідній земельній ділянці, культивацийних спорудах захищеного ґрунту, навчальній тваринницькій фермі, у куточку живої природи, в кліматроні, в навчальній теплиці, під час екскурсій до науково-дослідних установ, об'єктів природно-заповідного фонду, на виробництво тощо. Упродовж 2025-2026 навчального року реалізуються освітні проєкти для здобувачів освіти:

- навчальний курс «Школа в природі»,

«Практичні навички – безцінний скарб»,

- Канікули з денним перебуванням в НЕНЦ «Незабутні враження».

Основна ідея - «живе» спілкування з природою, біорізноманіттям рослин та тварин, спілкування з однолітками, цікаві дослідження, творчі майстерні (майстер-класи, досліді за вибором природничого спрямування), тренінги, квест-ігри, відеолекторії

Навчальний план розроблено відповідно до даних бюджету часу в годинах і кредитах (кредит – це одиниця трудомісткості навчальної праці вихованця, учня, слухача і становить 54 години).

Випускникам, які в установленому порядку склали кваліфікаційні іспити, надається свідоцтво (посвідчення), зразки якого затверджені МОН України.

Структура навчального року

Навчальний рік в Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді починається, відповідно до Статуту Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України, 1 вересня і закінчується 1 липня, включаючи кваліфікаційні іспити випускників.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр — з 1 вересня по 31 грудня;

II семестр — з 1 січня по 31 травня.

Гранична наповнюваність груп здійснюється згідно з діючими нормативами наповнюваності груп та інших організаційних форм. Тривалість занять для здобувачів освіти віком від 3 до 6 років – 30 хв., від 6 до 7 років – 35 хв., інших – 45 хв.; перерви — від 10 хв. до 15 хв.

У канікулярні, святкові та неробочі дні НЕНЦ працює за окремим планом, затвердженим директором закладу.

Проведення навчально-виробничих практик для учнівської та студентської молоді завершується не пізніше 30 липня 2026 року.

Матеріально-технічна база для освітнього процесу

Освітня діяльність проводиться у 34 кабінетах та лабораторіях (ботаніки, зоології, тваринництва, екології та охорони природи, екобіомоніторингу, хімії та біології, загальної біології, квітникарства, рослинництва, садівництва, дендрології, гідробіології, агрокласі, шкільному саді), майстернях, комп'ютерному класі, бібліотеці, Музеї хліба, куточку живої природи, кліматроні (зимовий сад), актовій залі, малій залі, відеостудії, кімнаті моралі, Школі народних ремесел тощо. З метою здійснення дослідницької роботи використовуються відділки навчально-дослідної земельної ділянки загальною площею 2 га; культиваційні споруди захищеного ґрунту, об'єкти зоолого-тваринницької ферми та дендропарку "Юннатський" (площа понад 13 га). Усі види діяльності, передбачені цим навчальним планом, здійснюється із дотриманням Правил техніки безпеки та протипожежної безпеки, відповідно до прийнятих нормативних документів для закладів системи позашкільної освіти, правил безпечної поведінки під час оголошення сигналу "Повітряна тривога" та правил поведінки у спорудах цивільного захисту (укриття № 1, укриття № 2, укриття № 3).

